

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TEISÉKŪROS PROBLEMOS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Egidijus Šileikis Kitas (-i):	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	9 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
10	268	48	220

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Siekiama, kad studentai pagilintų žinias bei suvokimą apie teisėkūros procesą Lietuvos Respublikoje: įsisavintų teisėkūros proceso teorinius pagrindus bei modelius; teisėkūros proceso Lietuvos Respublikoje statutinį reguliavimą ir jurisprudenciją; teisėkūros ir politinio proceso sasajas (suponuojančias būtinumą teisėkūros procesą vertinti kompleksiškai); teisėkūros technikos ypatumus; teisėkūros kontrolės mechanizmus ir teisėkūros sasajas su teisės taikymu bei aiškinimu. Studentams ugdomi tolesnių kryptingų, savarankiškų studijų poreikis bei gebėjimai.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - suvoks teisėkūros proceso dėsningumus Lietuvos Respublikoje, Lietuvos teismo, <i>inter alia</i> , Konstitucinio teismo ir LVAT, kreipimosi dėl ESTT prejudicinio sprendimo sisteminus probleminius aspektus;	Paskaitos (probleminis dėstymas), pratybos (atvejų analizė, diskusijos), savarankiškas darbas (nurodytos literatūros bei teisės šaltinių analizė, tiriamieji metodai, <i>inter alia</i> informacijos paieška ir analizė).	Egzaminas raštu (atviro ir uždaro tipo užduotys), kaupiamasis vertinimas už darbą per pratybas (atsakymai į klausimus, diskusijos, problemų sprendimas), kolokviumas, dokumento analizė.
- išsiugdys sisteminį, kompleksinį požiūrį į teisėkūros procesą;	Paskaitos (probleminis dėstymas), pratybos (atvejų analizė, diskusijos), savarankiškas darbas (nurodytos literatūros bei teisės šaltinių analizė, tiriamieji metodai, <i>inter alia</i> informacijos paieška ir analizė).	Egzaminas raštu (atviro ir uždaro tipo užduotys), kaupiamasis vertinimas už darbą per pratybas (atsakymai į klausimus, diskusijos, problemų sprendimas), kolokviumas, dokumento analizė.
- gebės įvertinti teisėkūros procese kylančias problemas, jo problemas bei numatyti galimus jų sprendimo būdus;	Paskaitos (probleminis dėstymas), pratybos (atvejų analizė, diskusijos), savarankiškas darbas (nurodytos literatūros bei teisės šaltinių analizė, tiriamieji metodai, <i>inter alia</i> informacijos paieška ir analizė).	Egzaminas raštu (atviro ir uždaro tipo užduotys), kaupiamasis vertinimas už darbą per pratybas (atsakymai į klausimus, diskusijos, problemų sprendimas), kolokviumas, dokumento analizė.
- gebės sklandžiai, argumentuotai ir logiškai reikšti savo nuomonę bei laikantis profesinės etikos principų pristatyti savo poziciją raštu ir žodžiu, taikant įgytas teorines žinias ir praktinius gebėjimus	Pratybos (atvejų analizė, diskusijos), savarankiškas darbas (nurodytos literatūros bei teisės šaltinių analizė, tiriamieji metodai, <i>inter alia</i> informacijos paieška ir analizė).	Egzaminas raštu (atviro ir uždaro tipo užduotys), kaupiamasis vertinimas už darbą per pratybas (atsakymai į klausimus, diskusijos, problemų sprendimas), kolokviumas,

		dokumento analizė.
- gebės savarankiškai gilinti bei tobulinti igytas žinias bei įgūdžius, <i>inter alia</i> atsirinkti reikšmingą teorinę ir praktinę medžiagą, o savo išvadas pagrįsti teisės mokslo pasiekimais.	Paskaitos (probleminis dėstymas), pratybos (atvejų analizė, diskusijos), savarankiškas darbas (nurodytos literatūros bei teisės šaltinių analizė, tiriamieji metodai, <i>inter alia</i> informacijos paieška ir analizė).	Egzaminas raštu (atviro ir uždaroto tipo užduotys), kaupiamasis vertinimas už darbą per pratybas (atsakymai į klausimus, diskusijos, problemų sprendimas), kolokviumas, dokumento analizė.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarių	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Teisėkūros proceso teoriniai pagrindai: konkuruojančios sampratos ir jų sąlyčio taškai.	4			2			6	6	Literatūros įsisavinimas; šaltinių analizė.
2. Teisėkūros proceso modeliai: istorinis, lyginamasis ir konstitucinis aspektai.	4						4	6	Literatūros įsisavinimas; šaltinių analizė.
3. Teisėkūros procesas Lietuvos Respublikoje: statutinis reguliavimas ir jurisprudencija.	8			4			12	13	Literatūros įsisavinimas; šaltinių analizė; pasirengimas kolokviumui.
4. ESTT prejudicinio sprendimo naudojimas, sprendžiant teisėkūros problemas Lietuvoje.	4			2			6	13	Literatūros įsisavinimas; šaltinių analizė.
5. Teisėkūra ir politinis procesas: sasajos, probleminės sritys ir atvejų analizė.	4			4			8	13	Literatūros įsisavinimas; šaltinių analizė.
6. Teisėkūros technika: probleminės sritys, atvejų analizė ir tobulinimo galimybės.	4			4			8	17	Literatūros įsisavinimas; šaltinių analizė.
7. Teisėkūra, teisėkūros kontrolė, teisės taikymas ir teisės aiškinimas: probleminės sritys ir atvejų analizė.	4						4	17	Literatūros įsisavinimas; šaltinių analizė.
8. Dokumento analizė								135	Dokumento analizės rengimas
Iš viso	32			16			48	220	

Vertinimo strategija*	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas už darbą per pratybas	20	Semestro metu	Vertinama iki 2 balų. Iki 1 balo galima gauti už teisingus atsakymus į klausimus, aktyvų ir rezultatyvų dalyvavimą diskusijoje, problemų formulavimą ir jų sprendimų siūlymą (pateiką), turiningų kritinių pastabų teikimą, kitų diskusijos dalyvių pasisakymų komentavimą ir pan. (slenkstis 0.1). Dar iki 1 balo galima gauti už atsakymus į kolokviumo atviro ir uždaroto tipo klausimus (slenkstis 0.25).
Dokumento analizės rengimas	20	Iki lapkričio mėn.	Studentų grupė (iki 3 studentų) atlieka dokumento analizę (raštu). Maksimalus įvertinimas – 10 balų, kurie sudaro 20 proc. viso dalyko vertinimo. Vertinami šie projekto aspektai: - analizės išsamumas, apibendrinimai ir išvados; - struktūra, loginis medžiagos dėstymas, nuoseklumas; - mokslinis stilius ir tyrimo kultūra – etiškai ir tinkamai elgiamasi su naudojamais šaltiniais ir literatūra, naudojamos citatos, formuliuotės, stilius ir kalba atitinka mokslinio darbo keliamus reikalavimus.
Egzaminas	60	Sausio mėn.	Vertinama iki 6 balų. Studentams pateikiamos atviro ir uždaroto tipo užduotys (klausimai). Atsakymai į kiekvieną iš jų vertinami balais (slenkstis 0.25).

*Paskaitų lankymas neprivalomas, pratybų – privalomas. Už praleistas pratybas atskaitoma jas vedančio dėstytojo nustatyta tvarka.

Autorius	Leidi mo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
	Nuo 1990	Lietuvos Respublikos teisės aktai (norminiai aktai ir jurisprudencija), reikalingi atitinkamoms temoms studijuoti (žr. temas <i>supra</i>)		Teisės aktų registras: https://www.e-tar.lt/portal/l/legalActSearch Lietuvos Respublikos Seimo duomenų bazė http://www.lrs.lt ; Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo duomenų bazė http://www.lrkt.lt ; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo duomenų bazė http://www.lat.lt ; Lietuvos vyriausiojo administraciniu teismo duomenų bazė http://www.lvat.lt ; duomenų bazės http://www.infolex.lt arba http://liteko.teismmai.lt
	Nuo 2004	Europos Sąjungos teisės aktai (norminiai aktai ir jurisprudencija), reikalingi atitinkamoms temoms studijuoti (žr. temas <i>supra</i>)		„Europos Sąjungos oficialusis leidinys“; duomenų bazė http://eur-lex.europa.eu https://curia.europa.eu/jcms/jcms_s/6/en/
ANDRUŠKEVIČIUS, A.; PAŠKEVIČIENĖ, L.	2011	Viešojo administravimo teisiniai pagrindai		Vilnius: VĮ Registrų centras
BARAK, A.	2002	The Judge in a Democracy		Princeton; Oxford: Princeton University Press
BARAK, A.	2005	Purposive Interpretation in Law. Translated by S.Bashi		Princeton; Oxford: Princeton University Press
BARAK, A.; FRIED, C.	2002	The Supreme Court: 2001 Term. Foreword: The Judge on Judging: The Role of a Supreme Court in a Democracy. <i>Harvard Law Review</i> [interaktyvus]	vol. 116, No. 1	http://www.jstor.org/stable/1342624
BERKMANAS, T.	2004	Teismo aktyvumo kuriant ir aiškinant teisę plėtros tendencija, motyvai ir problemos. <i>Teisės problemos</i>	Nr. 2	Vilnius: Lietuvos teisės institutas
JANELIŪNAS, T., et al.	2009	Lietuvos valdžia: atvirumo link?		Vilnius: Versus aureus
JANKAUSKAS, K.	2008	Konstitucijos aiškinimas ir teisminė teisėkūra kaip konstitucinių vertybų įgyvendinimo prieleda: In MESONIS, G. (ats. red.). <i>Parlamentas ir valstybinės valdžios institucijų svarba: Liber Amicorum Česlovui Juršėnui</i>		Vilnius: Mykolo Romerio universitetos Leidybos centras
JANKAUSKAS, K., et al. (sud.)	2010	Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo oficialiosios konstitucinės doktrinos nuostatos: 1993–2009		Vilnius: Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas
JARUKAITIS, I.	2011	Europos Sąjunga ir Lietuvos Respublika: Konstituciniai narystės pagrindai		Vilnius: Justitia
KŪRIS, E.	2004	Konstitucinis Teismas ir įstatymų leidyba: žvilgsnis iš vidaus. <i>Teisės problemos</i>	Nr. 1	Vilnius: Lietuvos teisės institutas
MIKELĒNAS, V.; MIKELĒNIENĖ, D.	1999	Teismo procesas: teisės aiškinimo ir taikymo aspektai		Vilnius: Justitia

POSNER, R.	2004	Jurisprudencijos problemos		Vilnius: Eugrimas
RAGAUSKAS, P.	2010	Europos Sajungos teisėkūra ir kitos aktų leidybos procedūros. <i>Teisės problemos</i>	Nr. 3	Vilnius: Lietuvos teisės institutas
RAGAUSKAS, P.	2005	Įstatymų leidyba Lietuvoje: samprata ir institucinis modelis		Vilnius: Teisės institutas
SINKEVIČIUS, V.	2011	Parlamento teisės studijos		Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
ŠILEIKIS, E.	2005	Alternatyvi konstitucinė teisė.	2-asis patais. ir papild. leid.	Vilnius: Teisinės informacijos centras
VĖGELĖ, I.	2007	Nacionalinių teismų teisė ir pareiga kreiptis į Europos Bendrijų Teisingumo Teismą. <i>Jurisprudencija</i>	Nr. 7(97); 39–45	
TAMAVIČIŪTĖ, V.	2012	Prejudicinė sprendimas dėl Europos Sajungos teisės akto galiojimo (daktaro disertacija)		Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
PRAPIESTYTĖ, D.	2012	Prejudicinio sprendimo priėmimo Europos Sajungos teisingumo teisme proceso aiškumas kaip vienodo Europos Sajungos teisės aiškinimo ir taikymo garantija (daktaro disertacija)		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
ŠILEIKIS, E.	2010	Konstitucinės Teismas ir valstybės atsakomybė už Europos Sajungos teisės pažeidimą. <i>Justitia</i>	Nr. 1 (73), p.2-14	Vilnius

Papildoma literatūra

ALEXY, R.	2005	Teisinio argumentavimo teorija: mokymas apie racionalų diskursą, arba teisinio pagrindimo teorija		Vilnius: Teisinės informacijos centras
BOGDANOVSKAIA, I.	1999	The Legislative Bodies in the Law-Making Process [interaktyvus]		http://www.nato.int/acad/fellow/97-99/bogdanovskaia.pdf
BOWMAN, G.	2006	The Art of Legislative Drafting [interaktyvus]		http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+http://www.cabinetoffice.gov.uk/media/190031/dale.pdf
DEBAENE, S.; VAN KUYCK, R.; VAN BUGGENHOUT, B.	1999	Drafting Techniques [interaktyvus]		http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXT_LAWJUSTINST/0..contentMD_K:20751358~menuPK:2035064~pagePK:210058~piPK:210062~theSitePK:1974062_00.html
GOLDSTEIN, T.; LIEBERMAN, J. K.	2002	The Lawyer's Guide to Writing Well. 2 nd ed.		Berkeley; Los Angeles; London: University of California Press
GUMBIS, J.	2004	Diskrecija: socialinis požiūris. <i>Teisė</i>	t. 52	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
GUMBIS, J.	2004	Diskrecija: teorinis požiūris. <i>Teisė</i>	t. 52	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
HAYEK, F. A. von	1998	Teisė, įstatymų leidyba ir laisvė: taisyklės ir tvarka	t. 1	Vilnius: Eugrimas
VALATKEVIČIUS, D.	2003	Įstatymų leidybos procesas Prancūzijoje. <i>Teisės problemos</i>	Nr. 1	Vilnius: Lietuvos teisės institutas
VISWANATHAN, T. K.	2007	Legislative Drafting – Shaping the Law for the New Millennium		New Delhi: The Indian Law Institute
WINTGENS, L. (ed.)	2002	Legisprudence: A New Theoretical Approach to Legislation		Oxford: Hart Publishing